

Szerkesztőiroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-56 szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Bányai Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12 .
Félévre	-----	6 .
Negyedévre	-----	3 .
Egy hóra	-----	1 .
--- Egyes száma ára 4 kr. ---		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Majdnem mindennap

vasár és ünnepnapok kivételével.

Nagy-Becskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 47. szám.

Hétfő, február 28.

Április 11-ike.

Nagy-Becskerek, február 28.

Szombati távirataink között megtalálták olvasóink azt a nagyfontosságú törvényjavaslatot, melyet báró Bánffy miniszterelnök a képviselőházban beterjesztett. A miniszterelnök ezzel egy régi ígértezt váltotta be és sok félreértésnek véget vetett.

A magyar kormányra az a feladat várakozott, hogy olyan dátumot ajánljon, amely ennek a nemzetnek minden fiát egyaránt hódoló tiszteletre gerjeszse. Olyan dátumot, amely minden párt és minden ember hajdon fővel álljon meg, érezvén, hogy ez a dátum mindnyájunkra szórt valamit a nagy idők sugárözönéből. És Bánffy Dezső báró ezt a győzelmes dátumot megtalálta abban az emlékezetes napban, amely a negyvennyolcas törvényalkotásoknak meghozta a királyi szentesítést. A mi nagyot a negyvennyolcasnapok teremtettek; a mi korszakos napok egymásutánjában elszórva születtek: azt mind egyetlen pontban gyűjtötte össze a szentesítés aktusa és az utód elismerése ebben a dátumban együtt találja mindazt, a mi tiszteletre és mélyes hálára ösztönzi. A márciusi napokban, de már korábban is folyt a munka, de az eredmény azon a napon mutatkozott, amikor az alkotások a szentesítéssel törvényerőre emelkedtek. És ez a nap: április 11-dike. Ettől a naptól kezdve az alkotmányos jogok a nemzet minden osztályára kiterjedtek, a köztelherviselés általánosítva volt a politikai és polgári jogok minden irányban érvényesültek. Az alkotások napjából szétömlöttek a sugarak az egész magyar nemzetre és nincs természetesebb gondolat, mint erre a napra irányítani a nemzeti hálát is.

Az a törvényjavaslat, amely a miniszterelnök a képviselőház elé terjesztett, éppen ezért nem is ront le igazi tradíciót, de megvan az a nagy érdeme, hogy a

nemzeti ünnepet egy politikai párttól az egész nemzetnek hódítja meg.

A törvényjavaslat indoklásával együtt szószerint így hangzik:

Törvényjavaslat

a z 1848-iki évi törvények megalkotása emlékének ünnepléséről.

1. §.

A nemzet kegyelettel és hálás érzellemmel emlékezően meg az ország történetében korszakot képező 1848. évi azon törvényhozási alkotásokról, melyekkel az alkotmányos jogok a nemzet minden osztályára kiterjesztettek, a képviselői alapon nyugvó felelős kormányrendszer behozatott, a köztelherviselés általánosított, a földbirtok felszabadított, a sajtószabadság, a jogegyenlőség és általában a politikai és polgári szabadság magasabb elvei érvényre jutottak: ezen alapvető törvények megalkotásának félszázados évfordulója alkalmából a törvényhozás április havának 11-dik napját, mint azt a napot, amelyen dicső emlékeztető V. Ferdinánd király az 1848-dik évi korszakot alkotó törvényeket szentesítette, minden időkre nemzeti ünnepé nyilvánítja.

2. §.

A törvény április hó 11-ik napján lép életbe és a végrehajtásával a minisztérium bizatik meg.

Budapest, 1898. február 26.

Báró Bánffy s. k.

Az indoklás.

A nemzet közóhajtásának, mely több ízben már a képviselőház kebelében is kifejezésre jutott, felel meg a kormány midőn az 1848. évi törvényhozási alkotások félszázados évfordulójának megünneplése iránt az országgyűlésnek előterjesztést tesz.

A kormány a legmegfelelőbbnek, de az 1848. évi törvényhozási alkotásoknak korszakot képező maradandó becsüknél fogva legméltóbbnak is azt tartja, ha az 1848. évi törvényhozási alkotások hiva-

talos ünneplése akképen történik, hogy azoknak emlékeztetése az a nap, amelyen ezen alkotások a királyi szentesítéssel befejezést nyertek, mindenkorra nemzeti ünnepé nyilvánítottatik.

Azt célozza az előterjesztett törvényjavaslat, melyben az 1848. évi törvényhozási alkotások megfelelő méltatása után elrendeltetik, hogy április havának 11-ik napján, mint az a nap, amelyen dicső emlékeztető V. Ferdinánd király Ó felsége az 1848-iki törvényeket szentesítette, ezen minden évben nemzeti ünnepnapként megünnepeleendő.

A jelen évben az 1848-iki törvények szentesítési évfordulójának ünneplése különösebben még az által is történék, hogy addig az országgyűlés mindkét házában letárgyaltván és legfelsőbbben szentesítettén és a szentesített törvények kihirdetéséről szóló értesítés április 11. napján a két háznak e célból ünnepélyesebb módon tartandó együttes ülésében jelenetnek be, s az országgyűlés ugyanezen együttes ülésben Ó felségéhez, az apostoli királyhoz intézendő hódolati feliratot határozna el, a melyet a két ház testületileg azonnal Ó felségének át is nyujtana.

Abban a reményben, hogy a T. országgyűlés az 1848. évi törvényhozási alkotások emléke ünneplésének ezen módját helyesselni méltóztatik, bátor vagyok a benyújtott törvényjavaslat elfogadását tisztelettel kérn.

Budapest, 1898. évi február hó 26-án.

Beadja:

Bánffy báró s. k.

Az alsó-lendvai választás. Az alsó-lendvai mandátumot Mandel Pál nyerte meg. A szombaton tartott választáson Mandel 1226, Marsovszky Endre pedig 1184 szavazatot kapott s így Mandel 92 szótöbbséggel képviselővé választották.

Merénylet a görög király ellen. Athén, február 27. György király ellen merényletet követtek el. Midőn a király öt órákor délután Mária hercegnővel Falerónból kocsin a városba visszahajtott, két ember, a ki az utzáli árokban volt elbujva, több puskalövést tett a király

A „TORONTAI” tárczája.**A Karátsonyiak. †)**

A főúri körökben még mindig nem beszélnek egyébről, mint a tündérfényű Karátsonyi bárról. Igazi clouja volt ez az ideai farsangnak és historiai momentummá vált azért, hogy a király is megüszeltelte jelenlétével egyik hűségess alattvalójának a mulatságát.

Erdekes lesz ebből az alkalomból fölemlíteni, hogy a Karátsonyi család nem Szerbiából származott át hozzánk, de Erdélyből, ide pedig az első ősök Bukovinából jöttek.

Bukovinában, Badozányban lakott Karátsonyi Gratianus Gáspár, aki 1620 körül virágzott, de családja már 1452-ben is tekintélyes családnak mondja a Karátsonyiakat.

Fia, Kristóf, már zászlósának mondatik a unokája, ugyancsak Kristóf karátsonyfalvi előnévvel, 1695-ben, biteles kancelláriai okmányok tanúsága szerint Erdélyből, még pedig Szamosújvárról jött a Bánátba. Itt donatióba kapta Beodrát, ahonnan a mai grófi család is írja előnévét. Kristóf fia, Deodát, már növelte a családi vagyont, ennek a fia, Lázár, pedig Beodrához még a temesmegyei Zsámot is kapta donatióba.

Lázár valóságos nábob volt. Zsámi kastélyában egy imaszóly alatt titkos ajtó vezetett a pinczébe, amely tele volt arannyal, gyémánttal, drágakövekkel. Nejét annyira

féltette a nábob, hogy Beodrán lakat alatt tartotta s néhány meghitt cselédet kivéve, emberi halandót nem bocsátott közelébe.

Karátsonyi Lázárnak csak egy álma volt, családja nagysága és egy szerelme, amely a földé, a nemes magyar humusé volt.

Egyedül azt óhajtott, hogy a verseci hegyektől birtokáig terjedő rengeteg ős pusztát uradalomhoz csatolja, ebből a célból, társaskekre rakatva egyszer minden kincsét, be is ment Nagy-Becskerekre megállapítani és kifizetni a vételárát, de ott hirtelen meghalt s a szájhagyomány szerint a rengeteg kincs is vele pusztult.

Karátsonyi Lázár óriás vagyonából közölkökre is sokat áldozott, száz katonát állított a nemesi fölkelés alkalmából, a hadsereg rendelkezésére bocsátotta méneseit, gulyáit, magtárait és a Ferenc császár által kezdeményezett, a császárnőről elnevezett Ludovika-akadémiára nagy összeget adományozott.

Már Lázárt ekkor megkínálták a grófi méltósággal, de a nábob szerényen kitért a fejedelmi elismerés elől, sőt végrendeletileg meghagyta, hogy családjának az a tagja, aki a nemesinél nagyobb címet fogad el, zárassék ki az örökségből.

Es az óhajta azonban nem teljesedett, mert unokája, Guido, később mégis grófságra emeltetett és e miatt, Karátsonyi Lázár végrendeletének értelmében, sok baja is volt az oldalági rokonsággal. Guido apja, Lajos, 1848-ban Torontálmegyében főispánságot viselt, anyja pedig az ősrégi, grófi és hercegi ágra szakadt Starhemberg családból származott.

Guido a negyvenes évek derékán egyike volt a jeunesse d'orée legkiválóbb tagjainak. Nagyon szép daliás férfi, szívesen látott vendége az akkori Pest főúri szalonjainak. Tagja volt a híres „Csinoska-ifjak” társaságának, akik akkor a főváros társaséletének hangadói voltak.

Számtalan hódoló közül ő nyerte meg szívét és kezét a dús gazdag örökösnek, Marczibányi Máriának, Marczibányi Antal és neje Kállay Mária leányának. Marczibányi Antal egyetlen fia, ifjúkora legszebb virágában elhalt s benne kivesszett a férifág, majd Karátsonyi Guidóné és Migazzi Vilmosnéban egészen kihalt a nemzeti kulturánk közül oly hervadhatatlan érdemeket szerzett puchói és csókai Marczibányi család. Karátsonyi Guidó mintegy 200 000 forintot adott közölkökre, ő alapította az Akadémia Karátsonyi díját is — s érdemeiért 1859-ben kapta az osztrák birodalmi grófságot, melyet később Magyarországára is kiterjesztettek.

Gróf Karátsonyi Jenő másodikútt fia Guidónak és a tulajdonképeni majoresco az elsőszülött Aladár lett volna.

Erdekes ennek is a históriája. A fiatal gróf Karátsonyi Nagyváradon jogászokodott és ott megismerkedett a szép és rendkívül szellemes Elek Margittal.

Aladár gróf annyira beleszeretett a bájos leánykába, hogy kijelentett, vagy ez, vagy senkiem lesz a felesége.

Minden embernek van valami marotteja, így a különben rendkívül jószívű, engedékeny Karátsonyi Guidónak az volt a bogara, hogy elsőszülött fia zászlós ur leányát vezesse oltárhoz. Noha a pazonyi Elekek híres régi családja min-

*) Az „Országos Hírlap” tegnapi számából.

kocsijára. Az első lövés nem talált, a második azonban az egyik csatlót karján megsebesítette. A fogat elvágta. A merénylők még hétszer lőttek a kocsit után, de egy lövés sem talált. A király és a hercegnő sértetlenül érkeztek vissza a palotába. A merénylők műve, melyről eddig nagyon kevesen tudnak, óriás föltűnést kelt. A tettesek elmenekültek, egyikük szürke ruhát viselt. A király kijelentette, hogy a merénylőket könnyen fölismerné.

Az orvosi közügyekről.

Nagybecskerek, február 28.

Kétségtelen, hogy az 1897-ik év hazánk orvosi életében meglehetősen mozgalmas volt s ezen mozgalom a megyenkébeli orvosokat is magukkal rántotta s e lap rovatai is számos alkalommal emlékeztek meg a torontálvármegyei orvosok ügyeiről. Epp úgy az egész ország orvosai mindenütt csoportosultak s élénkén megvitattak ügyeiket, bajukat s sok rájuk néző orvos határozatot hoztak.

Legélelkebb érdeklődést keltett azonban az orvosi kamarakról szóló törvényjavaslat, melyet az orvosok mindenütt beható tanulmány tárgyává tettek, de egyuttal két partra osztotta őket; de a kormány egyelőre levette programjáról a törvényjavaslatot, miután az orvosok nagy része a kötelező beleépülő kamara intézmény helyett a szabad egyesülésre alapított szövetkezetet ajánlotta.

A dolgok ilyen állása mellett Budapesten serény munkásság folyt az orvosok szövetkezetének országossá való tetele mellett s eredményeképpen a múlt év őszén meg is alakult Budapesten az országos orvosi szövetkezet gécpontja azon intencióval, hogy minden vidéken fiókot fog szervezni.

Annnyiban áll mostan az ügy, hogy jelenleg az ország sok vidékén már létesültek fiók orvosszövetkezetek s a társulási eszme egyelőre hódít. Míg így a vidéken a szövetkezés eszméje folyton terjed, addig a központi vezetőség következetesen halad a kitűzött cél felé s a legközelebbi multban tartott választmányi ülésen már több orvosi közügyi kérdésben egyöntetű eljárást megbeszéltek s a vidéki orvosok igényeit és követelményeit kellőleg méltányolták.

Miután mindezen előnyös fázisokat örömmel szemléljük, szinte csodáinkunk kell, hogy még mindig mily számosan vannak azok az orvosok, kik saját ügyeikkel is alig törődnek, még kevésbé a közügyekkel, mert végre is legyen a szövetkezet akár országos, akár helyi, mindenesetre a közügyi előnyére szolgál. Erthetetlen az orvosoknak ezen nagy közönye saját ügyeik iránt s valóban különösképp tarjuk azt, hogy mindezen eredményekre mutató működés közepette a társulási eszme oly lassan terjed az

orvosok közt, pedig az orvosi közügy terén igen, igen sok teenni való van. A mai napon, midőn a magánorvosokra, a közszolgálatban állókról nem is szólva, oly sok közöttelezesítés, főleg a fertőző bántalmakkal szemben, háramlik — azt lehet mondani, hogy minden orvos nyilvános közszolgálatban áll s így közös ügyeik merülnek fel, melyeket egyöntetűen kellene elintézi. Mind-ezeknél fogva csak helyeselnünk a vármegyénk orvosegyesületének céltudatos működését, intézőinek következetes eljárását, melyről mégis sikerülni fog az orvosok közönyét megszüntetni s az eredményeket biztosítani.

Összinté örömmel vesszük az orvosi nyugdíj-egylet fejleményeit, melyről értesülünk, hogy a belügyminiszterium csekély felvilágosítások megadása után az ügyet jóváfogja hagyni s a torontálvármegyei orvosok ez által a törvényhatóságuk nemes gondolkodású vezetői segítségével maguknak biztos asyilumot alkothatnak.

Egy orvos.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 5. A „Délmagyarországi gépgyár részvénytársaság“ közgyűlése.

Március 14. Közigazgatási bizottság ülése.

Március 28. Városi közgyűlés.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 6 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— A kereskedelmi miniszter a torontálinak. Arról az ismételt tapasztalható gondoskodásról, melyről báró Daniél Ernő kereskedelmiügyi miniszter a vármegye lakossága iránt viseltetik, tesz tanúságot e jeles államférfiu legújabb dícsőretre nem saorult tette. A kereskedelmiügyi miniszter ugyanis az utakon eszközlendő inséges munkákra 60.000 forintot küldött le Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának.

— Uj kanonok. Ő felsége a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Gózsai Mátyás temesgyarmathai plébánost a csanádi székesegyház tisztelhetbeli kanonokjává kinevezte.

— Állami javak eladása. Állami javak eladásából ez idén kerék számban egymillió és kétszázszáz forintnyi bevételt remél az állam kincstár. Ennek az összegnek legnagyobb része is a már eladott ingatlanokra vonatkozó szerződések szerint az idén esedékesé váló részletek és kamatok fejében fog befolyjni. Az eladás alá kerülő kincstári jogok és ingatlanok közül a jelentékenyebbek, azok, amelyeknek becsértéke a harmincezer forintot meghaladja, a következők: Aradmezőben a m. p. cskai révviszszedési jog 32.120 forint, Lovasvári legelőföld 32.038 forint, Bacsmegyében az Alsó pusztai Kula Neutisz nevű föld 68.000 forint és a kereszteri

legelőföld 58.240 forint, Torontálban az óteleki I. számú nagybérlet rizstermeléssel 277.436 forint és az aureibázi szilasi pusztai rizstermeléssel 139.712 forint, az utvini tagosított föld rizstermeléssel 52.389 forint; Temesben a kamara szat. györgyi nagybérlet 84.911 forint, a hisziási Bukorovatóföld 44.520 forint és a belinci majorsági földek 173.480 forint, a kis-tecskereki nádas és kaszáló vadászati joggal 72.573 forint, a caernegyházi nyolcadik és kilencedik tagban levő erdőirtás 40.451 forint és a román-szt. mihályi föld 80.560 forint becsértékben; Temesvárott a 69. számú belvárosi ház 79.000 forint és végül a budai régi fegyvertári épület 119.800 forint becsértékben.

— Jótékonyág. A vallás- és közoktatásügyi miniszter száz forintot küldött a fény (Torontálmege) szerb templom alapjára a temesvári gör. kei. püspöknek.

— Egy nagy pör vége. Ezelőtt 14 évvel báró Szentkereszty és gróf Haller a nagykiindai törvényszéknél pört indítottak a gróf Gyulai család ellen, melyben, egy a 18. századból származó végrendelet alapján visszakövetelték a Gyulai családtól a sárafalvi, nagy-útsai és nyaró uradalmakat, egyuttal százszázra menő összeget követeltek haszonelvonás címén. A pör folyamán a nevezett uradalmak mostani tulajdonosa, gróf Gyulai Adolf ugyanazon végrendelet, valamint az órégi patens alapján minden kétséget kizáró módon beigazolta a jogos birtoklást, a miért a bíróság minden három fokozat panaszosokat panaszukkal elutasította s így gróf Gyulai maradt a tulajdonos. A kuriai ítéletet a napokban hirdették ki a felek megbízott ügyvédeknek.

— A nagybecskereki jótékony nőegylet folyó hó 26-án tartott választmányi ülésen 57 munkaképtelen agg nő között 124 forintot osztott ki. Ugyanezen ülés alkalmából kedves kötelezettséget teljesít az egyet, midőn a „Nagybecskereki takarékos- és előlegegyelet mint részvénytársaság“nak 25 forintot és a „Nagybecskereki népbank részvénytársaság“nak 10 forintnyi kegyes adományáért meleg köszönetét nyilvánítja.

— Uj templom Sárafalván. Sárafalva községének lakosai, kevés kivétellel a gör. kei. egyházhoz tartoznak. A hívők túlnyomó részben oláhok, kisebb részben pedig szerbek. Mind az oláhok, mind a szerbek egy templomban végzik isteni tisztelgetést és pedig felváltva, egy vasárnap az oláhok, más vasárnap a szerbek. E mizériakon segitendő, miután a hívők nagy része helyszűke miatt a templomból kiszorul, az oláhok elhatározták, hogy maguknak külön templom építenek. E végül egy templom építésére pályázatot hirdettek, mely e hó 20-án a midőn is a megejtett árlejtésen 15 pályázó közül a jó hírről ismert Martin János, varjasi építőmester ajánlatát fogadták el, aki a templom építését 12.800 forintért magára vállalta. Az új templom már a jövő év tavaszán készen lesz. A szerbek, a miért a régi templomot nekik átengedik, 7000 forintot fizetnek az oláhoknak.

— Járványok Nagyszentmiklóson. Levelezőnk írja: A gyermekek réme a vórhány nagy mértékben lépett fel az elmúlt heten köz-

den öspróbát fenyesen kiáll és a mezőpeterdi Gózsai familia is, amelyből Elek Margit anyai ágon származott, egyike volt az ország ma már kihalt legelső gentry-családjainak, Karátsónyi Guido csak úgy egyezett bele fia házasságába, ha ez Jenő öcséje javára lemond az előszülött-ségi jogáról.

Atadár ezt meg is tette, többre becsülve szép menyasszonya két ragyogó szemét minden gyémánttal, a családi boldogság igaz melegét minden hiúságot, emulós fényt és csillogást.

Igy lett Jenő gróf a Karátsónyi majorátus ura és zászlós ur leányának, Andrassy Karolina grófnőnek a férje.

A grófi pár, mint most is megnutatta, mindent elkövet, hogy a nagy vagyon és nagy névvel járó kötelezettségeknek eleget tegyen.

Azonkívül kitűnő gazda is Karátsónyi Jenő. Buzgalmával, igazi passzióval vezeti óriási uradalmán munkát és nyáron a kelő hajjai akárhányszor egyik vagy másik tanyán, majorban találja.

Karátsónyi Jenő nyaranta többnyire bánleki lirtokán tartózkodik, ahol a kastélyt még Karátsónyi László építtette. Régi, ódon formájú épület ez, olyan vastag falakkal, akár egy földalatti várkastély. Elmult viharos időkben nagy szükség is volt erre, mert még az épített idején, mikor a szerbek egyszer föllázadtak, a leghevesebb ostromnak teljes egy hétig álltak ellent ezek a falak.

A kastélyt pompás park övezi, nagy lawn-tennis groundal, lövőházzal s egy kis muzum-épülettel, amelyben a gróf Karátsónyi Guido-ra vonatkozó emléktárgyakat is őrzik.

Erdekések a kastélyban a régi, földalatti börtönök, emlékeztetve elmult sötét időkre; a modern lakást pedig ékesen hirdetik a remek ebédök, pompás szalonok és termek hosszú sorozata.

A gróf neje született Andrassy Karolina grófnő, örökölte apja tapasztalt, igazi magyaros észjárását, kissé heves temperamentummal egybe kötött áldottsívuságát és a vagyonszerzési hajlamot is.

Mióta asszony, saját pénzén megvette a Bánlekkal szomszédos bírószéki pusztát s ezt remekül instruálta. Házassága első évében majdnem életét vesztette a fiatal boldog pár, még pedig Olaszországban. 1887 tavaszán Mentonban voltak éppen Karátsónyi Jánosék, mikor a nagy földrengés volt. A torzasztó katasztrófa éjjel jött s a vendéglő, alig hogy kimenekültek a lakók, óriási robajjal omlott össze. Lehetőleg pongyolában, temérdek drága ékszert, közte több becses családi darabot is hátrahagyva, Karátsónyiek az egész éjjelt egy bérkocsiban töltötték, s reggel a gróf néhány száz frankot adott a kocsisnak, aki őket a várostól kissé távol, biztos helyre vitte.

Karátsónyi grófnő után hosszabb ideig betegeskedett, de ekkor is megmutatta, milyen kitűnő honleányi munkaküldő gyógyhelyek mel-lőzésével. Vilhnyen töltötte a nyarat, ahol teljesen magához is tért.

Ő is, mint gróf Andrassy Manó minden leány, kitűnő házias nevelést kapott. Bánlakon maga vezeti a háztartást, utána néz a cselédségnek s a legkisebb hanyagságot sem hagyja szó nélkül.

Egy alkalommal vendéget várt Karolin grófnő. Még pedig Gómörből, ahol gyermekkorát, leányágát töltötte, amelyre mindig szívesen emlékezik.

Az Andrassy-osalád régi kedves orvosa, dr. Maurer Arthur volt ez, aki intimusa, meghitt embere volt s néhai Manó grófnak s a lányok a papánál való apró-cseprő kívánságai támogatása végett gyakran fordultak hozzá.

Karátsónyi grófnő, aki tudta, milyen rendet látott mindig a doktorka Battieren, mielőtt megérkezett volna, sorra nézegette a szobákat. Egyszerre csak észreveszi, hogy egyik console ugyan-csak poros ám.

Odahívta az inast, aztán ujjával néhány betűt írva a porba, így szólt:

— Ej, ej, ez ugyan csinos munka, ugyan szépet gondolna a doktor ur az én háztartásomról, ha ezt így találta volna.

Ugyancsak ez a nagytudomány, különösen történelmi jártasság orvos, minden Andrassy leányának adott férjhezmenetele alkalmával egy-egy ládat. Igazi tulipántos, eredeti magyar motívumokkal telerajzolt és faragott ládákat. Egy ízben Murányon járva, egy ottani parasztnál talált egy ládat, mely mellékelt hiteles okmányok szerint még a Széchy Máriaé volt valamikor.

A doktor megszeresete ezt a ládat, renováltatta és mikor Andrassy Karolin férjhez ment, ennek a kedves kis grófnőjének ajándékozta a történelmi nevezetességű darabot, amely most ott van a többi családi ritkaságok gyűjteményében.

D'Artagnan.

ségünkben, az utóbbi napokban három áldozatot is követelt. E mellett a kicsinyek egyéb járványos betegsége is fel-fel bukkan. A hatóság és orvosok lelkiismeretes buzgalommal sietnek a rettegett vörhany eltorjítására.

— **Estély.** A pénzügyigazgatásági tisztviselők szokásos estélye szombaton zajlott le jó kedvben, a mit misem illusztrálhat jobban, mint hogy a közönség $\frac{1}{9}$ kor osztott szét. Ott voltak:

Asszonyok: dr. Alföldi Edéné, öz. Bakalovics Józsefné, Braun Vilmosné, Burget Józsefné, dr. Ferenczi Mórné, dr. Haidegger Lajosné, öz. Harsányiné, Kende Ferenczné, Kovács Lajosné, Kuassy Józsefné, Kuthy Mátyásné, Laday Kálmáné, dr. Nónay Pálné, Oláh Elemérné, Serdics Györgyné.

Leányok: Bakalovics Elvira, Haidegger Valéria, Harsányi Ilona és Mariska, Kende Ilonka, Kuthy nővérek, Sánta Irén, Serdics Mariska.

— **Postarablás.** A régi betyáromantikára gondolunk, mikor olvassuk levelezőik jelentését az alymai postarablásról. Szerencse azonban a szerencsétlenségben, hogy a postabivatalban nem volt több 25 forintnál s így az ismeretlen tettesek a legjobb akarat mellett sem vihettek el több pénzt.

— **Hamis ötvenesek és ezresek.** A délvidek az utóbbi időben valóságos tanyája lett a hamis pénzgyártóknak. Ezek leginkább olyan emberek, a kik felültetik a buta hiszékeny népet és a legotrombább hamisítványokat hozzák forgalomba. A pénz csinálók egyik főhelye a bács megyei Csurog községe. Itt van a közelben, csak a szabályai révén kell átmenni a Tiszán. Valamelyik tiszai kiránduláson ismerkedett meg Mosorinszki Ráda becskerei hajós legény Csursin Novával, a ki elárulta neki, hogy ő hamis pénzt gyárt, a mit bevált $\frac{1}{2}$ igazi pénzért. Azóta sűrű levelezés folyt köztük s Mosorinszki a napokban megüzente Csursinnak, hogy jöjjön be a becskerei vásárra, mert van már pénze. Csursin be is jött, de a rendőrség idejekorán letartóztatta. A forgalomba hozni szándékolt 50 és 1000 forintos papírpénzek tulajdonképpen sorsjegyek reklámozására használt papírszeletek s csupán olyan embert lehetett velük becsapni, a kik soha életükben nem láttak ilyen nagy bankót. Csursin elmondta például a többek között, hogy Szerbiában eladott négy darab ezrest 5 frtjával, egy határőrvidéki faluban pedig valamelyik gazdától 20 frtot és 8 drb malacot kapott egy ezresért. Gavrilovics alkaptány, a ki nagy ügyességgel leplezte le a bandát, most folytatja a vizsgálatot.

— **Paraszt szocialista mozgalom.** A mokri szocialisták is mozgolódnak, mint a "T. K." írja, s erősen készülődnek a f. évi március 15-ére tervezett nagy gyűlésre. A mokri szocialisták száma igen jelentékeny; különösen sokan osztrákhoz tartoznak; a nazarenusok közül, kik azonban visszatértek régi hitükhöz a gör. kat. valláshoz, mert a nazarenusok békés hitelvel nem engedik meg a társadalmat felforgató akaró szocializmust.

A nőegyletek estélye.

Nagybecskerek, február 28.

Az estély hölgybizottsága folyó hó 26-án tartotta meg záró ülését, melyen a három jótékony nőegylet választmányja teljes számban megjelent. A bizottság hálás szívvel emlékezett meg az áldozatkész közönségről, mely az estély célját oly szép eredménnyel támogatta.

Az előadott jelentésekből kitűnt, hogy az összes bevétel 1052 kor. 80 fill. tiszta jövedelem 662 kor. 62 fill. a kiadás pedig 390 kor. 18 fill. A megelőzőleg hozott határozatok alapján ezen összeg létharmada a torontálmegyei és egyházmegyei nőegyletek irásáinak részére jut. Ehhez képest 441 kor. 74 fill. Rónay Jenő főispán 220 kor. 88 fill. dr. Grandjean József polgármester kezéhez átküldetett.

A hölgybizottság hálás köszönetét nyilvánítja a férfi bizottságnak s burgó elnökének, Rónay Jenő főispánnak és mindazoknak, kik az estély színdarabjaiban és előképeiben közreműködtek.

Vágó Pál festőművészhez a hölgybizottság a következő köszönő levelet intézi:

Nagyságos litteráti Vágó Pál
festőművész urnak

Nagybecskereken.

Mélyen tisztelt művész ur!

A nagybecskereki jótékony nőegyleteknek a torontái inségesek javára rendezett művészi estélye minden várakozást felülmúlt.

Szerény kérelmünkre művész ur remek alkotásai mellett a nemes lelkek készségével megtett estélyünk sikerét biztosítani.

Ebben a sikerben az oroszlanrész Önnek jutott. Művészetének varázserőjével a rendelkezésre álló szürke képekből színdus, plasztikus és megkapó előképeket teremtett.

A gyönyörű látványnak lélekemelő hatása volt. Ezen hatás művész ur szeretetreméltó egyéniségétől elválaszthatatlan és mindenha a legegzebb emlékeink közé fog tartozni.

Rideg kedélyhez nincs kulcsa a jótékony ságnak, de kinek lelke alkotás közben a színek és formák zenéjének bűvös akkordjaitól napokig megfijdik, abhoz a jótékony Geniusz könnyen megtalálja az utat. Így keletkezett a „Segítség” albuma, majd a budapesti főrangú hölgyek tableaux-ja, s ime a torontái inségeseknek is jutott egy „művészi estély”.

A művészi estélynek kettős sikere volt. Egyikért a torontái inségesek benső háláját, mindkettőért pedig a mi meleg köszönetünket sietünk kifejezni.

Fogadjon művész ur nagyrabcsülésétünk s kiváló tiszteletünk nyilvánítását.

Kelt Nagybecskereken, 1898. február hó 26-án tartott ülésünkből.

A három jótékony nőegylet nevében:

Vécsey Eleonora. Száviics Mária.
Eisenstädter Julia.

A szereplőket és alakítókat, burgó fáradozásainak méltánylásul, a hölgybizottság emléklappal fogja megjutalmazni.

A két első előképhez és a szerb színdarabhoz az interieur főispánunk áldozatkész neje engedte át és annak a rendezését Petrovics János huszárkapitány kiváló ízlésével végezte. Demkó Vider fáradozhatlan és szerencsés pénztárnok volt, ifj. Mateics Mihály és Kiss István a színdarabok rendezése körül hoztak jelentős áldozatot a jótékony ügynek.

Köszönetet mond még a bizottság a város tanácsának a színház ingyenes átengedéseért, a Pleitz Fer. Pál cégnek nyomtatványokért és a következő felülfizetéseikért: Rónay Jenő 14 korona, öz. Haidegger Matild 20 kor., Vécsey Eleonora 10 kor., Szűllőssy Kálmán 4 kor., gróf Bethlen Miklós 7 kor., öz. Steingassner Ernőné 4 kor., Kiss István 7-90 kor., Jenovay Zoltán 10 kor., Sztáhmáry Sari 10 kor., Gyertyánffy Jenő 10 kor., Pap Ilona 10 kor., dr. Grandjean József 10 kor. és Rósa Igánc 3 50 kor.

Végül a hölgybizottság meleg ovációban részesíti Vécsey Eleonora, Száviics Mária és Eisenstädter Julia elnököket, méltánylásul annak, hogy a három testőregylet a nemes ügynek nemcsak megnyerték, hanem az egyletek harmonikus együttműködésével annak teljes sikert is tudtak biztosítani.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 28.)

Budapest, február 28. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésének elején az elnök bejelentette, hogy az ülés végén Kossuth Ferencz és Pichler Győző interpellálnak a rendőrség tulajdonságai és a sajtószabadság ügyében. Áttért ezután a Ház a napirendre, az igazságügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalására.

Szécsényi József a bírói kar helyzetéről mond megszívlelni valókat, míg

Győry Elek a rendőrségnek a szocialistákkal szemben tanúsított eljárását fessegeti, miközben kijelenti, hogy a kormány által kezdeményezett sajtóejárási törvény és alkotmányellenes.

A delegációk.

Budapest, február 28. (A „Torontái” eredeti távirata.) Ó Felsőége elnökletével tegnap tanácskozás volt, a melyen résztvettek Bánffy báró magyar és Gautsch

osztrák miniszterelnökök, továbbá Goluchovszky közös külügy és Kállay Béni közös pénzügyminiszterek. A tanácskozás elhatározta, hogy a delegációkat április hó végére Budapestre hívják egybe.

Nagybeteg hercegnő.

Budapest, február 28. (A „Torontái” eredeti távirata.) (Feladatott d. u. 2 óra 15 perckor.) Bécsből telegrafálják, hogy Clementina koburgi hercegnő haldoklik s aligha éri meg az éjszakát. Teljes rokonsága ott virraszt a nagybeteg ágyánál.

Merénylet a görög király ellen.

Budapest, február 28. (A „Torontái” eredeti távirata.) Athénből telegrafálják György görög királyt ma számosan üdvözölték abból az alkalomból, hogy olyan szerencsésen kerülte ki a gyilkos golyót. A rendőrség, a mely megindította a legszélesebb körű nyomozást, már nyomában van egy klubnak, a melynek a merénylők valószínűség szerint tagjai, a kiket sors-huzás útján jelöltek ki a merénylet elkövetésére. Több letartóztatás történt; a városban és környékén őrzáratok cirkálnak.

Budapest, február 28. (A „Torontái” eredeti távirata.) Feladatott d. u. 2 óra 15 perckor.) Athénből jelentik, hogy az egyik merénylőt ma elfogták. A neve Karditzi s a polgármesteri hivatal alantas tisztviselője. Karditzi vonakodik cinkostársait megnevezni.

Schwimmer tanár temetése.

Budapest, február 28. (A „Torontái” eredeti távirata.) Dr. Schwimmer Ernő egyetemi tanárt tegnap délután temették el a fővárosi közönség nagy és élénk részvétel mellett. A temetésen képviselve volt az egyetem, a közegészségügyi és még számos más egyesület; megjelent azonkívül rajta a közélet több jeles tagja.

A térszóról.

Budapest, febr. 28. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat mérsékelte, vételkedv kielégítő, forgalom 18.000 mm. Kötetett:

Rozs tavaszra 9-26—9-27
Buza márcz-április 12-19—12-21
Tengeri május-junius 5-48—5-49
Zab 6-55—6-57

Hirdetések.

9866. szám ki. 1898.

Torontálmegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Becskekerek r. t. városnál elhalozás folytán üresedésbe jött évi 600 frt fizetés és 120 frt lakbérrel javadalmazott városi sornoki állásnak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. értelmében jelzett minősítését igazoló bizonyítvánnyal felszerelt és eddigi működésüket, nyelvismeretüket, erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányaikat, a közszolgálatban levő felettes hatóságaiuk útján, folyó évi márczius hó 5. napjáig hozzám terjesszék be, mivel az ezen határidő után beérkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

N.-Becskekereken, 1898. évi február hó 18-án.

Dr. Dellimanios,
alispán.

Árverési hirdetés.

A módosi kir. járásbíró mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy dr. Kis János ügyvéd által képviselt német-szárcsai takarékpénztár mint részvénytársaságnak Stumpf Mihály módosi lakos elleni 198 frt tőke, ennek 1896. évi december 30-tól számított 6% kamatai, 1/3% váltódi, 49 frt 55 kr. eddigi, ugy 1 frt kérvényi, 15 kr. árverési feltételek, 50 kr. adóbecslési bizonylat eszményi bélyegének betudásával, 8 frt 65 kr. megállapított árverés kérés költsége iránti végrehajtási ügyében a C. 3. 6. illetve 8. alatt Müller Frigyes mint Danon Z. Salamon engedményese javára 337 frt 38 kr. tőke és jár. erejéig C. 4. a. Schlesinger és Pollakovics cég javára 300 frt tőke és jár. erejéig végrehajtásilag bekebelezett követelése érdekében is a nagybecskereki kir. tvszék és a módosi kir. jbiróság területén levő Istvánföld községhez tartozó istvánföldi 356. sz. tljkvben A I. 1. sorsz. 308. hrsz. 311. öisz. ház, udvar és kertre a v. hajt. törv. 156. §-a alapján egészben a C. 1. alatt Stumpf Mátyás javára bekebelezett lakási jog és kikötmenyből álló szolgálmi jog fentartásával 499 frt kiküldési árban az árverés elrendeltek és annak foganatosítására határnapul 1898. évi március hó 15-ik napjának d. e. 8 órája Istvánföld község hivatalos helyiségében az alábbi feltételek mellett kitzetik.

1. Kiküldési ár a fentebb kitett becsár, a melyen alól is az árverésre bocsátott ingatlan eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át vagyis 49 frt 90 krt az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-a óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a bírói kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a módosi kir. adó mint bírói letétpénztárnál a 3333. sz. a. kelt ig. min. rendeletben előirt módon lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napjától követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlanok birtokába az árverés jogerőre emelkedésével lép és annak haszna az időtől 5t illeti.

Ha azonban az ingatlanok bérbe vagy haszonbérbe lennének adva, avagy ha azt nem a v. hajtást szenvedő, hanem 3-dik személy birtokolt az esetben a haszonbérlet, illetve tényleges birtokosok, az árveréskor folyamatban levő gazdasági év végéig bérlők pedig a helyi szabályoknak megfelelőleg, ilyenek nem létében pedig 3 havi felmondás után tartoznak a használati jogot vevőnek átbocsátani.

7. Vevőnek a vételári bizonyítvány az 1881. 60. t. c. 180. §-a intézkedésének értelmében csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától járó 15 nap alatt az idézett t. c. 187. §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

8. Az ingatlanokkal együtt a v. hajtást szenvedett illető és még le nem szedett függő termés is elárvereztetik.

Ezeknek becsértéke, ha az érdekeltek valamelyike azt bir. szakértő, vagy azt két községi előjárósági tag által kiállított és az árverés napját 8 nappal megelőzőleg bemutatott becslevéllel igazolja, a bir. kiküldött által a kiküldési árhoz hozzászámíttatik.

9. A tulajdonjog bekebelezése a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból elrendelteni.

10. Amennyiben a vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitzított időben eleget nem tette, a megvett ingatlanokra az érdekeltek bármelyikének kérelmére az 1881. 60. t. c. 185. §-a szerint az árverési vevő veszélyére és költségére a bánatpénz elvesztése mellett újabb árverés fog elrendelteni.

Az árverési hirdetés kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a tkvi hatóság és fenti község hiv. helyiségében a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az árverési hirdetés fent irt tjb. feljegyeztek. Az árverési hirdetés 1 pld. hiv. táblára kifüggesztetik, továbbá ki függesztetik és az ár. feltételek megtekinthetése végett egy pld. a fenti község előjáróságának nemkülönb. ezen árverési hirdetés egy-egy példány a szomszédos községekben a helyi szokás szerint leendő azonnali közzététel végett nevezett községeknek megküldetik, valamint tekintettel arra, hogy a kiküldési ár a 300 frtot meghaladja, ezen árverési hirdetés a helyi lapban egyszeri közzététel végett végrehajtható kiadatik és utóbbi utasíttatik, hogy a közzétételt igazoló lap-példányt mutassa be.

Módoson, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1897. évi december 17. Junker, kir. aljárásbíró.

1962. szám, kig. 1898.

221-3.3

Pályázati hirdetés.

A nagy-szt. miklósi járáshoz tartozó Német szt. miklós községében rendezesített 330 frt fizetéssel egybekötött segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmazásukat és nyelvismeretüket igazoló szabályszerűen felzerelt kérvényüket hozzá-mal folyó évi március hó 20-ig annál inkább nyújtsák be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagy-Szent Miklóson, 1898. február hó 19-én.

Hadffy Károly,
főszolgabíró.

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copairát és Cubebárt. Felülmúlja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A Hamamelis Injectióval egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. 13/a-10.7

Főraktár:

Gyógyszertár a „Nádor“-hoz

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17.

Lakás.

A Lénau utca 50. sz. házban egy

udvari lakás,

mely 2 szoba, konyha és mellék helyiségekből áll,

azonnal, esetleg május hó 1-étől kiadandó.

Ugyanott kapható

vető-bükköny.

Bővebbet

Merchedorf Péternél

Kokits A. F.-féle üzletben.

217-3.3

877. szám. 1898.

226-3.3

Árverési hirdetés.

Dolova község két országos vásáru szedési szokott helypénz szedési joga március hó 6-ikán délután 3 órakor a községi irodában tartandó nyilvános árverésen a folyó 1898. évre haszonbérbe fog adatni.

A község előjárósága.

KÖHÖGÉS,

rekedség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a RETHY-féle

pemetefü-czukorka.

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 50 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld.

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész B. Csabán.
Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekeén aláírásom látható.

12 6.4

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsirmentes készítmény a

Margit Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pöröcskét, pattanást, bőrtörést (mintesszer) és minden más bőrbajot. Kiszimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is úde, bájós arcszint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit Crème. Ha az arcot naponként Margit Crémével masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arctisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak. Övszer a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható.

Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.
Margit hölgypor 60 kr.
Margit szappan 35 kr.
Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr.
Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti színt adja vissza 1 frt.
Hajszőkítő bármely haját aranyzókére fest. 50 kr. és 1 frt.
Tannochinin pomádé legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.
Világosvári Bohus-bajuszpedrő délcég, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

Földes Kelemen

Arad, Deák Ferenc-utca 11.

Laboratórium:

Lázár Vilmos-utca 1. sz.

Bel- és külföldi gyógyszerészi és higiénikus különlegességek, kötszerek, toaletti cikkek raktára.
Telefon 111. szám.

Főraktár Budapest Török József, Király-utca.

Raktár: Benkovich Mihály urnál

Nagy-Becskereken.

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek.

A ki szép akar lenni, használon Margit Crémét, de a bevásárlásnál legyen óvatos, kérjen valódi Földes-féle Margit Crémét.

Óvakodjunk a hamisításoktól és a fázatoktól, csak akkor valódi, ha minden doboz címezen védjeggyel van lezárva. 33-9.9

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.